

Katastrofa podobná černobylu: havárii u karačajského jezera se podařilo ututlat

V srdci jižního ruského pohoří Ural leží vodní plocha tak smrtící, že předčí i nechvalně proslulou černobylskou katastrofu. Karačajské jezero, často označované za nejradioaktivnější jezero na Zemi, ukrývá vodu, která je natolik nasycená radioaktivním materiálem, že pouhá hodina pobytu u něj je smrtelná. Smrtící jezero se stalo symbolem nebezpečných ekologických praktik sovětské éry.

Lake Karachay: The Most Polluted Place in the World

Noční můra životního prostředí

Příběh Karačajského jezera je spjat se studenoválečným závodem o jadernou nadvládu. Nedaleký jaderný komplex Majak rozkládající se na ploše 90 km² byl tajným sovětským projektem zaměřeným na výrobu plutonia. Zařízení, vybudované ve spěchu na Stalinův příkaz, opomíjelo kritický aspekt likvidace odpadu, což vedlo k nešťastnému výběru Karačajského jezera jako skládky radioaktivního odpadu. Rozhodnutí mělo dalekosáhlé a katastrofální důsledky.

Nejznečištěnější místo na světě

Jezero Karačaj, které Worldwatch Institute označil za "nejznečištěnější místo na Zemi", se v 50. letech 20. století stalo zásobárnou přibližně 500 milionů Curie beta-radioaktivních nuklidů. Kontaminace se neomezovala pouze na jezero, ale pronikala i do podzemních vod, čímž se její jedovatý dosah rozšířil. Velké sucho v roce 1967 situaci ještě zhoršilo, protože radioaktivní prach z vyschlého dna jezera se rozšířil na okolní osady a rozpoutal vlnu ozáření.

V 90. letech 20. století chmurnou realitu blízkosti jezera podtrhly hodnoty 600 roentgenů pouhých 10 metrů od okraje vodní plochy, což je tak vysoká úroveň radiace, že dlouhodobé vystavení může být smrtelné. Pro představu, vystavení 100 roentgenům může vyvolat nemoc z ozáření, zatímco 400 roentgenů je pravděpodobně smrtelných do jednoho měsíce.

Lidská nedbalost

Přiznání existence jaderného komplexu Majak v roce 1991, po rozpadu Sovětského svazu, osvětlilo strašlivé dopady kontaminace jezera Karačaj na tamní obyvatele. Zprávy naznačovaly výrazný nárůst výskytu rakoviny, vrozených vad a leukémie mezi místním obyvatelstvem, což vykreslovalo bezútěšný obraz zdravotních dopadů způsobených desetiletími vystavení radiaci.

Snahy o zvládnutí katastrofy

Světélkem naděje jsou nedávné snahy o zmírnění ekologické katastrofy. V rámci projektu za 263 milionů dolarů se podařilo jezero Karačaj uzavřít hlínou, kamením a specializovanými betonovými bloky. Zásah údajně vedl ke snížení usazování radionuklidů a ke stabilizaci hladiny podzemní vody, což nabízí zdánlivou ochranu.

Trvalý environmentální problém

Navzdory sanačním opatřením přetrvává strašidelné dědictví radiace v jezeře Karačaj. Mezinárodní agentura pro atomovou energii varuje, že problémy spojené s jezerem budou přetrvávat, i když jezero samo zmizí. Drsná připomínka podtrhuje trvalý dopad zanedbání péče o životní prostředí a zásadní význam odpovědného nakládání s jaderným odpadem.

Zdroje: en.wikipedia.org, ladbible.com, iflscience.com